

Ha ra Likantelare

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa thuto ea Beke ena, Bala:

Tšen. 1:9–18; Lik. 7:54–60; Matt. 12:8; Exod. 20:11; Dan. 10:5, 6; Tšen. 1: 20; Tšen. 2:1–7.

Temana ea Khopolo:

“‘Ea hlolang ke tla mo fa ho lula le ‘na troneng ea ka, joalo kaha le nna ke hlotse ‘me ke lutse le Ntate troneng ea Hae’”(Tšenolo 3:21).

Pesaleme 73 e hlalosa ho makala ha mopesaleme ha a talima boikhomoso le ho hloka Molimo. Ba ne ba phetse ha monate ba tlaetsoe ke lintho, khahlanong le mahlomola a ba lokilng. Ho hloka toka hona ha khathatsa mopesaleme (Pes. 73:2–16), eo ho maaleng ha hae, a ileng a ea Sehalalelong (Pes. 73:16, 17). Moo, boteng ba Molimo, o ile a ba le kutloisiso e tebileng ea taba eo. Makholo a lilemo ha morao, moapostola ea seng a holile lilemong a iphumana a le sehleke-hlekeng se majoe e le toronko ka lebaka la bopaki ba hae. Mahlomoleng a hae, a fumana litaba tsa hore likereke tse boliseng ba hae li tsietsing. Moo ka nako eo e mahlonoko, a ileng a ba le maiphihlelo a pono moo a boneng Kreste ea tsohileng Sehalalelong sa Leholimo. Mona joalo ka mopesaleme, Morena a ileng a senolela Johanne tse ling tsa liphiri tsa bophelo bona le matšoenyeho ao bo bo tlisang. Ketsahalo ena ea Sehalalelo a fane tiisetso ho eena ka bonnete ba boteng ba Kreste le tsotello—tiisetso eo a neng a lokela a e fetisetsa likerekeng tsena le meloko e latelang ea Bakreste le melokong e tlang ka makholo-khola a lilemo ho fihlela nako ea ho a etela ea lefatše lena.

*Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha, 12 Pherekhong.

Patamose

Bala Tšenolo 1:9. Johanne Mosenoloi o re bolella'ng ka maemo ao a a fumaneng lipono tsa Tšenolo?

Patamose e ne e le sehleke-hleke se sa meliseng letho leoatleng la Aegean; e ne e le limaale tse leshome bohole le tse tšeletseng bophara. Maroma a ne a e sebelisa 'moho le lihleke-hleke tse ling e le koloni ea kotlo bakeng sa batloli ba lipolotiki. Bangoli ba pejana ba Bakreste ba phetseng haufi haholo le nako le maemo a ho ngoloa ha buka ea Tšenolo, ka mokhoa o sa tsejoeng, ba ne ba lahletse Johanne Patamose ka lebaka la botšepahi ba hae Evangeling. Moapostola ea holileng ruri o ile a mamella Patamose mathata ohle a toronko ea Roma. O ile a tšoaroa joalo ka setloli sa molao, a tlangoa ka mahlaahlela, a fuoa lijo tse sa lekaneng, le ho qobelloa ho etsa mosebetsi o thata tlasa phafa e matla ea balebeli ba Roma ba se nang mohau. “Patamose, sehleke-hleke se sebataolo se mafika leoatleng la Aegean, se ne se khethiloe ke 'muso oa Roma e le sebaka sa ho lahlela litloli tsa molao; empa ho mohlanka oa Molimo sebaka sena se se nang bophelo, ea e-ba khoro ea leholimo. Mona, a le hole le lintho tsa bophelo bona tse phathahaneng, le mesebetsing e matla ea lilemo tse fetileng, o ne a na le Molimo le Krete le mangeloi a leholimo, 'me ke moo a ileng a amohela tao bakeng sa kereke bakeng sa nako ea ka moso.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, pp. 570, 571.

Ke bafe ba bang ba Bibe le ba ileng ba feta mahlomoleng, le botšepeling ba bona (kapa mohlomong ka lebaka la) botšepahi ba bona ho Molimo? Sheba Dan. 3:16–23, Lik. 7:54–60.

Balatelé Krete ba lokela ho se le bale hore hohle moo ba iphumanang ba le teng maamong a tšoanang le a Johanne, ha ba inotši. Jesu eena eo, ea ileng a tla ho Johanne ka mantsoe a tšepo le khotatso nakong ea mathata Patamose, o ntse a le teng le batho ba hae ho ba khoola mathateng a bona.

Ke joang re ka utloisisang phapano lipakeng tsa ho utloa bohloko ka lebaka la Krete le ho utloa bohloko fela tjee ka mabaka a mang, ho kenyeletsa le liqeto tsa rōna tse fosahetseng? Kapa hona ho utloa bohloko ka lebaka, mohlomong la ntho eo e seng le bohlokoa? Ke joang re ka ithutang ho tšepa Morena maamong ohle?

Ka Letsatsi la Morena

Bala Tšenolo 1:10 'moho le Exoda 31:13, Esaia 58:13, le Mattheu 12:8. Ho latela litemana tsena, ke letsatsi lefe ka Bibeleng leo ka ho hlaka le boleloang e le la Morena? Letsatsi lee le ne le na le moelelo o kae bakeng sa Johanne hara matšoenyeho a hae?

“Ebile ka Sabatha Morena oa khanya a ileng a iponahatsa ho moapostola ea kholehong. Sabatha se ne se bolokoa se halalela ke Johanne Patamose joalo ka ha a ne a ruta batho metseng le metsaneng ea Judea. A nka litšepiso tse boletsoeng tsa letsatsi leo e le tsa hae.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 581. Temana ka bo eona e bolela hore moapostola Johanne o fumane pono ka letsatsi la bosupa la Sabatha. Leha a ne a shebile liketsahalo tsa nako e tlang le tsa ho khutla ha Jesu lekhetlo la bobeli (bapisa le Tšen. 1:7), hape le tsejoang ka hore ke “letsatsi la Morena” (Esa. 13:6–13; 2 Pet. 3:10), Johanne o ne a bua ka nako eo eena a neng a ba le pono ena ea liketsahalo tsa nako e tlang, 'me e ne e le ka Sabatha, “letsatsi la Morena.”

Ha ho tika-tiko hore le ka hara matšoenyeho pono ena e tletseng ka Sabatha e ile ea mo fa tatso ea bophelo bo se nang matšoenyeho, eo eena le batšepahetseng ka meloko eohle ba tla ba le maiphihlelo a eona ka mora ho khutla la bobeli. Ruri, ka monahano oa se-Juda Sabatha e nkoa e le ho latsoa phomolo ea, “lefatše le tlang.” “Sabatha, eo Molimo o e theileng Edene, e bile bohlokoa ho Johanne boinotšing ba sehleke-hleke. . . . “Sabatha sa mofuta ho ea kholehong a le 'notši, seo kamehla se leng bohlokoa mahlong a Krete, empam joale ho feta neng kapa neng se ile sa phahamisoa! U ne a so ka ithuta haholo ha kaalo ka Jesu. O ne a so ka fihlela 'nete e phahamileng ha kaalo.”—Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 7, p. 955.

Bapisa phetolo tse peli tsena tsa molao oa bone ho Exoda 20:11 le Deuteronoma 5:15. Litemana tsena li supa letsatsi la bosupa la Sabatha e le sehopotso sa tlhohle le topollo, ho re hopotsa hore Molimo ke Eena ea entseng le ho lopolla. Ke joang, ka Sabatha ka seng, re ka bolokang 'nete ea Molimo e le 'mopi oa rōna le molopolli oa rōna? Nahana ka sena, hape: Ke molemo ofe bakeng sa hae hore e be moetsi oa rōna le molopolli oa rōna hape?

Ho Kopana le Krete Patamose

Bala Tšenolo 1:12–18. Bapisa tšobotsi eo Johanne a hlalolang Krete ka eona le sebopuoa sa leholimo se ho Daniele 10:5, 6. Jesu o hlaha joang ponong eo? O etsa eng?

Johanne o bona Jesu a apere seaparo sa Boprsta a tsamaea hara likantelare. Pono e supa tempele ea khale ea ba-Iseraele eo likantelare li neng li fana ka khanya (sheba 1 Marena 7:49). Setšoantšo sa Jesu ea tsamaeang hara likantelare se supa tšepiso ea Molimo Iseraeleng oa khale ea hore o tla tsamaea mahareng a bona e le Molimo oa bona (Lev. 26:12). Ho Tšenolo, likantelare li bolela likereke tse supileng tsa Asia tseo lengolo la Tšenolo le neng le ngolloa tsona qalong (Tšen. 1:20). Ka papiso ea ho tsamaea mahareng a likantelara, Jesu o phethahatsa tšepiso ea selekane e fanoeng ho Iseraele: O tla tsoela pele ho ba le Sechaba sa hae ho fihlela a se fihlitsitse lehaeng la sona la bo sa feleng.

Ho feta moo, setšoantšo sa Jesu e le moprista hara likantelara se nkiloe ho tsoa tšebeletsong ea tempele ea Jerusalema. Mosebetsi oa letsatsi ka leng oa moprista ea khethiloeng e ne e le ho boloka lilampi ka Sehalelong li ntse li tuka. O ne a tla lokisa le ho tlatsa mabone a timang, le ho fetola likhole tse felang, le ho a tšela oli e ncha, le ho a bonesa hape. Ka tsela eo, moprista o ne a tseba boemo ba lebone ka leng. Ka tsela e tšoanang, Jesu o tseba ka kotloloho lithoko le maemo, e seng fela a likereke tsena, empa a tsona tsohle.

Bala Tšenolo 2:2, 9, 13, 19; 3:1, 8, 15. Polelo “Ke tseba” e bolela eng ka Jesu le ho tseba maemo le lithoko tsa sechaba sa Molimo likerekeng tseo?

Jesu o itsebisa ka boemo ba Molimo e le “oa pele le morao” (sheba Esa. 44:6, 48:12). Lentsoe la se-Gerike le bolelang oa “morao” ke eschatos, moo lentsoe eschatology (“nako ea qetello”) le tsoang teng. Sena se bontša hore seo nako ea qetello ea holima Jesu Krete, ea nang le lentsoe la ho qetela liketsahalang tsa ho qetella. Ke ea “phelang” ’me o na le “linotlolo tsa ’ngalo ea bafu le lefu” (Tšen. 1:18). Linotlolo ke letšoao la matla le borena. Balateli ba hae ba tšepahalang ha ba hloke ho tšaba, ka hobane le ba shoeleng ba ntse bal eng thokomelong ea hae. ‘Me haeba ho joalo le ka ba shoeleng, ke ha kakang ka ba phelang? Sheba Matt. 22:32.

Melaetsa ea Krete ka Nako eo ha Joale

Bala Tšenolo 1:11, 19, 20. Jesu o fane ho Johanne melaetsa e hlakileng bakeng sa likereke tse supileng tsa Asia. Taba ea hore likereke li ne li feta supa naheng e bolela eng ka boleng ba papiso ea melaetsa ee bakeng sa Bakreste ka kakaretso?

Melaetsa eo Jesu a romang Johanne ho e romela likerekeng tse supileng e tlahiloe ho Tšenolo 2 le 3. Melaetsa ea teng e ka sebetsa maemong a ka bang mararo:

Tšebeliso ea nalane. Melaetsa eo e ne e rometsoe likerekeng tse supileng tse neng li fumaneha metseng e neng e tsoetse pele lekholong la pele la lilemo Asia. Bakreste moo ba ne ba tobane le liqholotso tse thata. Metse e 'maloa e ne e ile ea beha khumamelo ea babusi ka litempeleng e le pontšo ea botšepahi ba bona ho 'musong oa Roma. Khumamelo ea babusi e ne e tlama. Baahi hape ba ne ba lebeletsoe ho nka karolo liketsahalo tsa sechaba le meketjana ea bolumeli ba bo bohetene. Ka ha Bakreste ba bangata ba ile ba hana ho nka karolo mekhoeng ena, ba ile ba tobana le liteko, hoo ka linako tse ling e bileng mashoelatumelo. Ka thomo ea Krete, Johanne a ngola melaetsa e supileng ho ba thusa ka liqholotso tsena.

Tšebeliso boporofeteng. Taba ea hore Tšenolo ke buka ea boporofeta, empa feela ho hloailoe likereke tse supileng ho mohela melaetsa eo, e supa semelong sa boporofeta sa melaetsa eo hape. Boemo ba semoea likerekeng tse supileng bo lumellane le boemo ba semoea kerekeng ea Molimo linakong tse fapaneng tsa nalane. Melaetsa e supileng e reretsoe ho fana, ka chebo ea leholimo, ka bopotiela bo akaretsang ba boemo ba semoea ba Bokreste ho tloha lekholong la pele la lilemo ho fihlela qetellong.

Tšebeliso e akaretsang. Leha qalong e rometsoe likerekeng tse Asia, melaetsa e supileng hape e fupere lithuto tse ka sebelisoang Bakreste ba fapaneng mehoang eohle. E ile ea romeloa 'moho e le lengolo le le leng, le neng le lokela ho baloa kerekeng e 'ngoe le e 'ngoe (Tšen. 1:11). Ka tsela eo, e emetse mefuta e 'maloa ea Bokreste libakeng le linakong tse fapaneng. Ka mohlala, leha semelo sa Bokreste kajeno ka kakaretso e le ba Laodicea, Bakreste ba bang ba ipapisa le semelo sa kereke e 'ngoe. Litaba tse monate ke hore ho sa natsoe maemo a rōna a semoea, Molimo o “kopana le batho ba oeleng moo ba teng.”—Ellen G. White, *Selected Messages*, book 1, p. 22.

Nahana ha e ne e ba Morena o ne a ka ngola lengolo ka mokhoa oo a ngoletseng likereke tse supileng ho kereke ea hao ea lehae ho latela liqholotso tseo e kopanang le tsona, 'moho le boemo ba eona ba semoea. Lengolo le joalo le ne le tla reng?

Molaetsa oa Kereke ea Efese

Efese e ne e le motse-moholo le motse o moholo porofinsing ea Roma ea Asia, e neng e fumaneha libakeng tse kholo tsa khoebisano. E le sebaka se sehlo sa khoebisano boemelong ba likepe, e ne e le sebaka sa bohlokoa sa khebo le bolumeli. Motse o ne o tletse ka meaho ea sechaba joalo ka litempele, lihohlo, meaho ea boithapollo, ea ho hlapela le litimiti. E ne e tsejoa hape ka liketso tsa maselamose le bonohe. Motse hape o ne o tumile ka boitšoaro bo hlephileng le litumela-khoela. Empa, kereke e neng e na le tšusumetso porofinsing eo e ne e le Efese.

Bala Tšenolo 2:1–4 'moho le Jeremia 2:2. Jesu o itlhalisa joang kerekeng ee? Ke limelo life tse ntle tseo Jesu a khothatsang kereke ka tsona? Ke khathatseho efe hape eo Jesu a e bontšang?

Matsatsing a bona a pele, Ba-Efese ba ne ba tsejoa ka botšepahi ba bona le lerato (Ba-Efe. 1:15). Leha ba ne ba na le khatello eo bobeli e neng e tsoa ka hare le kantle ho kereke, Bakreste ba Efese ba ile ba sala ba tiile ba tšepahetse; ruri, ba ne ba ke ke ba lumella baruti ba bohata mahareng a bona. Leha hole joalo, leha litho li ne li tiisa thuto ea 'nete le ho tšoarella lithutong, lerato la bona ho Krete le litho tse ling la qala ho qepha. Leha batho bao ba ne ba tiile le ho tšepahala, ka lebaka la bosieo ba lerato mesebetsi ea bona ea e-ba e batang le ea ho itsetleha ka molao.

Bala Tšenolo 2:5–7. Ke lintho life tse tharo tseo Jesu a khothaletsang kereke ho li etsa ho tsoelosa lerato la bona la pele le boinehelo ba bona ho Krete le baena ba bang? Lintho tse tharo tse li amana joang ka tatellano?

Ka boporofeta, boemo ka kerekeng ea Efese bo lumellana le boemo bo akaretsang le boemo ba senoea ba kereke ea lekholong la pele la lilemo. Kereke ea pele e ne e tsejoa ka lerato le botšepahi Evangeling. Empa qetellong ea lekholo leo la pele la lilemo, kereke ea qalella ho lahlehela ke mollo oa lerato la eona la pele, ka hona ea tloha botleng le bohloeking ba Evangelii.

Inke o le karolo ea phutheho eo leraot la eona le ntseng tapa. Litho li ka 'na tsa se ke tsa etsa libe tse tsejoang kapa tsa phatlalatsa. Boemong bo bong, ba etsa se lokileng; empa, empa ba tšoeoe ke ho etsa lintho ka tloaelo feela ka monyebe. Ke joang keletso ea Jesu mo e ka lokollang kereke boemong boo?

Khopolo e Eketsehileng:

Bala Ellen G. White, “Patamose,” pp. 568–577, Liketsong tsa Baapostola. “Tlhoriso ea Johanne e ile ea ba mokhoa oa mohau. Patamose e ile ea bonesoa ka khanya ea mopholosi ea tsohileng. Johanne o ne a bone Kreste ka sebopelo sa botho, ka matšoao a lipekere, ao kamehla e tla ba khanya ea hae, maotong le matsohong a hae. Joale o ne a lumeletsoe ho bona hape Morena oa hae ea tsohileng, a apere khanya e lekaneng hore sebopuo se motho se ka e boha, ’me sa phela.

“Ponahalo ea Kreste ho Johanne e lokela ho bohle, balumeli le bao e seng balumeli, bopaki ba hore re na le Kreste ea tsohileng. E lokela ho fa kereke matla a phelang. Ka linako tse ling leru le letšo le khurumetsa bana ba Molimo. Ho bonahale e ka khatello le lihloreholeho li tla ba timetsa. Empa ka linako tsona tseo lithuto tsa khalemelo li ea fanoa. Krste hangata o kena litoronkong, le ho iponahatsa ho bakhethoa ba hae. O kena mollo le bona. Joalo ka lefifing la bosu linaleli khanya haholo, ho joalo khanya ea Molimo e bonahala moo lefifing le tebileng. Leholimong le ntšofetseng ke moo ho bonahalang mahlaseli letsatsi la ho loka, mopholosi ea tsohileng.”—Ellen G. White, *The Youth’s Instructor*, April 5, 1900.

Lipotso tsa Puisano:

- 1. Johanne Mosenoli o arolelana le ’mali seo a se boning le ho se utloa Patamose. Ha u bala Tšenolo 1:12–20, u bona le ho utloa eng? Ke mantsoe afe a matšeliso ao u ka inkelang ona ho se senotsoeng mo?**
- 2. Lengeloi la pele la Tšenolo 14:7 le khothaletsa baahi ba lefatše qetellong ea linako ho “khumamela ea entseng maholimo le lefatše le leotle le mekhoabo”. Mantsoe ana a nkiloe ho Exoda 20:11. Sena se re bolella eng ka bohlokoa ba Sabatha, ka moo bo senotsoeng ho Tšenolo?**
- 3. Ho na le se makatsang seo Bakreste ba bangata ba kopanang le sona. Nako e telele eo ba e qetang ka hara kereke, ho ba bonolo haholo hore tumelo ea bona e fifale kapa hona ho shoa. Se fapaneng se lokela ho etsahala leha hole joalo, nako e telele eo re e tsamaeang le Jesu, ke moo re lokelang ho ithuta haholo ka eena le lerato la hae bakeng sa rōna. Ke joang, re ka bolokang moolo oa tumelo eseng feela o tuka empa o tuka haholo ho ntseng ho eketseha joalo ka ha ho lokela?**